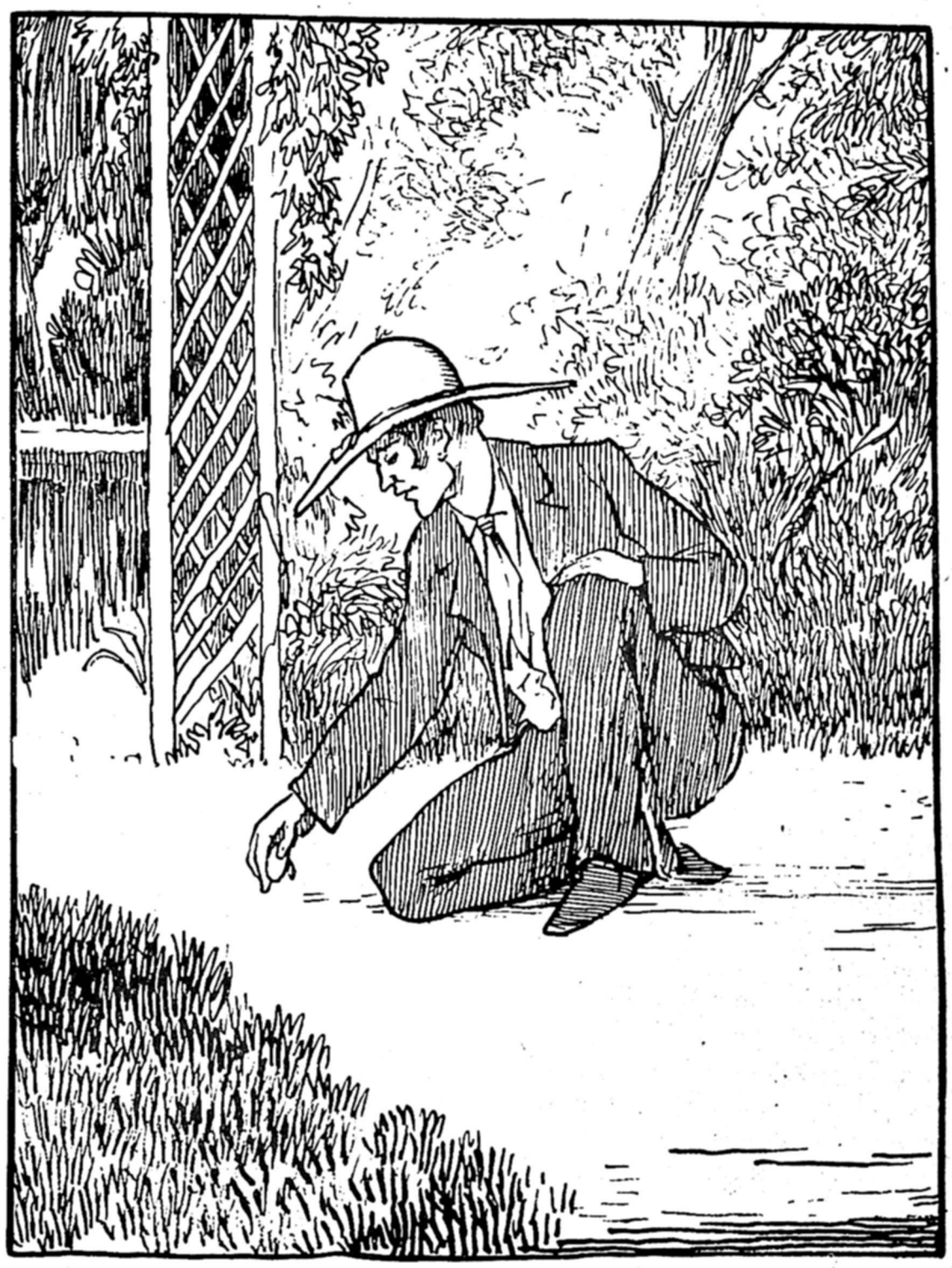

Bernardo raapte het op (Blz. 200)

— Zij heeft naar de stad om Sallandro gezonden en hem verzocht terstond met zijn dokter naar hier te komen, antwoordde de grijsaard.

— Zoo!

— Maar als hij sterft dan zal zij hemel en aarde bewegen om den dader op het spoor te komen en Avallos is de man die haar daarin zal behulpzaam zijn. Carrillo is maar al te goed bekend.

— Carrillo is stom, hij is dood; ik heb hem gelukkig naar de andere wereld geholpen. Hij lag met een doorschoten been in het gras, dreigde mij met verraad en met zijn dolk... Toen viel ik op hem aan... wij worstelden en ik bleef overwinnaar, zei Bernardo pochend.

— Des te beter, zei de grijsaard, maar hoe is 't met zijn gezel afgeloopen?

— Er lag er één dood in de laan. Die Vlaming heeft hem van kant geholpen. Of Carrillo nog meer hulp bij zich had weet ik niet.

— Men moet de lijken naar het meer brengen en ze erin werpen, dan is ieder spoor uitgewischt, zei de oude graaf gejaagd.

— Kan ik dat alleen doen? hernam Bernardo.

— Neem Manuël mede... Hij is een vertrouwd man en kan zwijgen. Het moet gebeuren omdat Avallos geen ontknoopingspunt voor zijne navorschingen verkrijge. Spoed u

voort, het oogenblik is gunstig. Gabriëlla heeft wel naar Sallandro maar nog niet naar Avallos gezonden, doch ik vrees dat hij wel spoedig hier zal komen en dan?...

— En dan zal zich wel een dolk laten vinden waarop nog meer staat te maken valt dan op dien van Carrillo, viel Bernardo hem in de rede.

— Gabriëlla denkt dat ik niets van den aanval weet... Ik zal mijne volkomene goedkeuring aan hare keus hechten en ook gij moet — hoe ongelukkig het ook wezen mogen — uwe aanspraken op haar laten varen. Misschien gelukt het mij haar van de waarheid mijner woorden te overtuigen. Tijd gewonnen is alles gewonnen, vervolgde de grijsaard en drong er toen bij Bernardo op aan spoedig voor het wegbrengen der lijken te zorgen.

Deze sloop weg.

Hij gaf den ouden huisknecht Manuël een wenk hem te volgen en snelde de laan in.

Daar namen zij Carrillo bij de armen en sleepten hem naar zijne boot.

Even spoedig brachten zij het andere lijk daarheen en wierpen beiden in het schuitje.

Daarop snelde Manuël naar de boot van Evraert, roeide haar de landtong om naar Bernardo toe.

Deze stapte erin.

Zij namen het schuitje met de lijken op sleeptouw en voeren het meer op.

De nacht was ingevallen en de duisternis verborg het tweetal voor de blikken der Indianen die nog op het meer konden roeien, terugkeerend van hun late werkzaamheden in de stad.

— Wij zijn ver genoeg, Manuël, werp ze nu maar over boord, zei Bernardo.

Hij legde zijn roeispaan neder.

Toen de knecht naar de lijken in het schuitje ging vervolgde hij:

— Wij hadden steenen moeten medenemen om ze aan de lijken vast te binden want anders zullen zij over weinige dagen weder boven komen en dan opgevischt en herkend worden. Mogelijk spoelen zij wel aan mijn tuin aan en dan krijg ik de lijkschouwing nog aan mijn huis, hetgene ik liefst zou voorkomen.

— Daar is nog wel wat op te vinden, don Bernardo!

— Ha?

— Ik snijd de lijken met mijn mes open.

— En dan?

— Dan blijven zij op den bodem liggen.

— Gij zijt ervaren! sprak Bernardo.

— Een weinig! antwoordde de knecht gestreeld.

— Gij hebt gelijk... Doe het spoedig want de tijd vliegt voorbij.

Manuël rukte nu de kleederen der lijken los.

Hij sneed het lijf open, doorstak borst en hals op verscheidene plaatsen en wierp ze toen over boord.

— Zie zoo, sprak hij, die zullen wel niet meer boven komen.

Daarop stak hij het mes in den gordel en vroeg terwijl hij de roeiriemen in handen nam.

— Wat zullen wij nu met de boot doen?

— Hem laten drijven.

— 't Is best.

— Een Indiaan zal hem spoedig als een goede vondst medenemen, antwoordde Bernardo.

Hij nam een der roeiriemen in handen en met vliegende vaart keerden zij naar het prieel terug.

... ...

... ...

De morgenschemering drong door de ramen in de ziekekamer.

Gabriëlla stond voor Evraert's legerstede en luisterde naar elk zijner ademhalingen, sloeg elk zijner bewegingen gade.

Sivene maakte de doeken nat welke hare meesteres voortdurend op de wond van den kranke legde.

Alle andere bedienden waren uit de kamer verwijderd; slechts voor de deur, in de gang, stond een jonge mulat die bevel gekregen had aan ieder behalve aan senor Sallandro en diens dokter den toegang te weigeren.

Evraert was zeer afgemat.

Zijne oogen waren bezwaard en slechts van tijd tot tijd lichtte hij de oogleden op en sloeg een innigen dankbaren blik op Gabriëlla, die zijne hand in de hare hield.

Tegelijkertijd echter luisterde zij naar ieder geluid buiten het kasteel en zag herhaalde malen ongeduldig naar de lucht.

Eensklaps hoorde zij in de verte paardengetrappel, zij liet de hand van haren beminde los en sloop naar buiten op het balkon waar zij eenige oogenblikken naar den straatweg bleef staan kijken.

Spoedig snelde zij naar Evraert terug en zeide verheugd:

— Zij komen, Franscisco. Uw vriend brengt den dokter zeker mede.

Eenige minuten later deed zich het getrappel van paarden in het park hooren en Sallandro reed, van een geneesheer vergezeld, op het kasteel toe.

Men bracht hen naar de vertrekken van de condeza.

Deze opende de deur en Sallandro trad met den dokter binnen.

Hevig ontroerd ging hij naar het bed van den kunstenaar.

Deze keek hem met een pijnlijk lachje aan en zeide met een zwakke stem:

— Het heeft niets te beteekenen, Sallandro.

— Spreek maar niet, Francisco, antwoordde deze terwijl hij hem bij de hand vatte en tevens plaats voor den dokter maakte.

Gabriëlla had zich aan het voeteinde van het ledikant geplaatst en hield haar blik onafgewend op het gelaat van den dokter gevestigd als verwachtte zij van hem het vonnis dat over haar leven of dood zou beslissen.

Deze beschouwde de wond met de meeste nauwkeurigheid, deed Evraert diep ademhalen, liet hem eenige woorden spreken, voelde zijn pols, onderzocht de kloppingen van zijn hart en sloeg hem met een ernstig peinzenden blik gade.

Daarop kwam een vroolijke uitdrukking op zijn gelaat en zich vriendelijk naar Gabriëlla keerende zeide hij op een deelnemenden toon:

— Er is een geluk bij het ongeluk geweest. Ik geloof u de hoop te mogen geven dat de wond niet bepaald gevaarlijk is. De senor heeft veel bloed verloren, doch alle kenteekenen zijn voorhanden dat de edelste deelen, ten minste niet belangrijk, beschadigd zijn.

Een hevige tranenvloed beroofde de Condeza een oogenblik van het spraakvermogen.

Zij greep, eer de dokter iets kon verhinderen, diens hand en drukte hare lippen snikkend daarop.

Vervolgens wendde zij zich tot Sallandro en stak hem hare hand toe:

— Dank, duizendmaal dank, trouwe vriend, stamelde zij terwijl zij hare zelfbeheersching herkreeg.

Zij liet zich daarop nauwkeurige inlichtingen geven omtrent de wijze waarop zij den zieke moest verplegen.

De dokter verbond de wond, schreef geneesmiddelen voor en Sallandro nam op zich deze terstond uit de stad te halen.

Evraert riep hem daarop door een wenk naar zich toe en zeide:

— De dokter mocht meteen wel eens naar de twee bandieten zien die ik gekwetst heb. Een hunner scheen dood, maar de andere was slechts door mijn kogel in het been getroffen.

De dokter beloofde de gekwetsten terstond te zullen opzoeken.

Sallandro drukte den schilder de hand en drukte de hoop uit hem zoo spoedig mogelijk weder te zien.

Beiden groetten de condeza met eerbied.

De hoop herleefde in het hart van Gabriëlla.

Nauwelijks hadden de beide mannen het vertrek verlaten of zij ging tot den kunstenaar.

Vreugde straalde op haar gelaat.

— God is ons genadig geweest, mijn Francisco! De heiligen hebben medelijden met onze trouwe liefde gehad. Door goede werken zal ik mijne dankbaarheid betoonen, zeide zij.

Toen werd er op de deur geklopt.

Sivene snelde er naartoe om te hooren wat men verlangde.

Terstond daarop kwam ze terug en zeide tot de condeza:

— Graaf Alonzo verzoekt binnen te mogen komen, condeza. Hij wil u zijne gelukwenschen aanbieden daar hij gehoord heeft dat mijnheer Evraert buiten gevaar is.

Gabriëlla stond eenige oogenblikken besluiteloos.

Wat te doen?

Doch het vertrouwen op de verknochtheid van den grijsaard dien zij sedert haar vroegste kindsheid als haren tweeden vader liefhad, verdreef alle kwade vermoedens die zich van haar meester gemaakt hadden.

Zij ging zelf naar de deur.

— Kom binnen! sprak zij.

— Gode en alle heiligen zij lof en dank toegebracht, duurbaar kind! dat zij een dreigend leed van u afgewend hebben, sprak hij bij het binnenkomen fluisterend tot haar en bracht den zakdoek naar de oogen, als droogde hij zijne tranen af. O, waarom steldet gij zoo weinig vertrouwen in mij, dat gij mij geen deel aan uw geluk wildet laten nemen? Gij wist toch immers wel dat uw welzijn, uw geluk mij veel, veel nader aan het hart ligt dan dat van mijn eigen kind?

Hij kuste de hand der condeza.

Dan vervolgde hij even fluisterend:

— Mag ik zelf aan mijnheer Evraert, aan den grooten schilder, mijn gelukwenschen aanbieden?

Gabriëlla sloeg een blik op den zieke.

Deze echter had de oogen gesloten.

— Ik geloof dat hij slaapt, oom! antwoordde zij ontwijkend.

De graaf wenkte met de hand en vervolgde fluisterend :

— Dan voor geen geld van de wereld : rust is het beste geneesmiddel. Maar gij moet mij iets beloven, Gabriëlla ?

— Wat verlangt gij, oom ?

— Als hij wakker wordt moet gij hem de verzekering van mijn innigste hoogachting en hartelijkste deelneming geven.

Dit zeggende sloop de grijsaard op zijne teenen voorzichtig naar de deur, waar hij de condeza nogmaals een kus op de hand drukte en zich verwijderde.

Gabriëlla begaf zich weer spoedig naar Evraert en zeide, daar zij zag dat hij de oogen had geopend :

— Mijn oom is hier geweest en wilde u geluk wenschen dat uwe wond niet gevaarlijk is.

De schilder antwoordde :

— Ik heb hem gezien maar ik geloof niet dat zijn wensch uit het hart kwam.

— Maar, Francisco, antwoordde Gabriëlla op een zachtmoedigen toon, gij vergist u in hem.

— Meent gij, lieve ?

— Wel zeker. Hij heeft mij hartelijk lief, hij is goedaardig en bezit geen druppel van het boosaardige bloed dat in de aderen van dit monster Bernardo vloeit.

De schilder zweeg.

Alleen een uitdrukking van twijfel blonk in zijn oog.

— Die zelf goed en rein is al gij, lieve, bespeurt geen kwaad. Maar ik kan mij bedriegen. God geve het!

Gabriëlla verliet de kamer van den kranke niet.

Zij deed door Sivene de spijzen gereedmaken die voor Evraert bestemd waren.

Was er argwaan in haar hart geslopen ?

Vreesde zij misschien voor vergiftiging ?

Welk een leven ? Zij was jong, schoon, bezat onmetelijke rijkdommen en in haar eigen kasteel moest zij beven en schrikken.

De dokter kwam 's avonds nog eens terug.

Het was zoo goed met den zieke niet als 's morgens want hevige koortsen hadden hem aangegrepen.

In zijne ijlhoofdigheid schermde en sloeg hij met de handen wild in het ronde en deed zooveel beweging dat de verpleegde wond tweemaal openbarstte en aan het bloeden ging.

De geneesheer sprak het angstig meisje nochtans hoop en betrouwen in : die koortsen waren te voorzien en onvermijdelijk ; de schilder had een sterk gestel en zou alles wel te boven komen.

Dubbend en mijmerend zat het arme meisje aan de bedsponde :

— Hadden haar oom en Bernardo dien sluipmoord gepleegd ?

HOOFDSTUK IX

EEN VOORNAAM PERSONNAGE EN HET AVONTUUR VAN TWEE VLAMINGEN

In de *Galle de las Plateros* te Mexico en waarvan wij reeds melding maakten als een der bijzonderste straten der hoofdstad nabij de *Plaza* gelegen, lag de kleine maar nette barbierswinkel van don Pedro Gaspard.

Gaspard was eigenlijk van geboorte een Spanjaard.

Hij behoorde dus tot de *gentes con razon*, zooals zij zich zelven vroeger noemden of menschen met rede en verstand begaafd

De hombres sin razon of liever zonder verstand waren natuurlijk de Indianen, negers, mestiezen, mulaten en dies meer.

Meester Gaspard was een knappe vent. Hij bezat een schranderen kop en wist wat zaken waren.

Als Spanjaard koesterde hij de grootste verachting niet alleen voor de gemengde rassen, maar eigenlijk ook voor de Creolen.

Daarvan liet hij echter niets bespeuren.

De zaken vóór alles, hee ? en hij kon een echten Indiaan met dezelfde voorkomendheid kappen en parfumeeren als een zoon van echt kastiliaansch bloed... als er de piasters maar bij lagen.

Meester Gaspard was een voornaam personnage die heel wat betrekkingen had met de groote wereld.

Zijn ambt en de gewoonte des lands brachten dit mede.

De aristokraten moest hij aan huis verzorgen.

Hij leerde daardoor senores en senoras kennen niet alleen zooals zij zich voor het oog der groote wereld vertoonden, maar ook in hun kamerrok.

«Niemand is een groot heer voor zijn dienstbode», zegt een spreekwoord.

Voor meester Gaspard waren er geen groote heeren.

Hij trok daaruit een niet gering voordeel, want zijn talent van redeneeren was verbazend.

Het was de gazet van Mexico, ook zocht de halve stad hem op.

Wie hield er niet van de kleine schandalen te vernemen die hij wist te vertellen!

Wat kon men al beter doen onder het haarsnijden en het scheren ? De winkel van meester Gaspard had een zeer deftig voorkomen.

Hij had twee schoone borstbeelden van was laten vervaardigen waarvan het een, een bejaard heer en het andere een jonge, bevallige senorita voorstelde.

Men was toen in den tijd der chignons, die tijdgenooten der krinolienen.

Het beeld der freule, dat er inderdaad bekoorlijk uitzag, droeg « het laatste model der parijzer chignons ».

Onnoodig te zeggen dat de verlangende blikken der voorbij wandelende schoonen gretig en hunkerend naar die chignon keken.

De bejaarde heer, in was, sloeg onafgebroken een teederen blik met smachtende oogen naar de schoone senorita tegenover hem, die met haar blanken hals, fier en trotsch den blik over den rechterschouder sloeg.

Meester Gaspard was een klein, beweeglijk mannetje met een geëvenredigd bovenlijf maar veel te korte beentjes in verhouding.

Te paard — want meester Gaspard reed te paard — vertoonde hij een zeer deftig figuur en te paard had hij ook het hart zijner eega veroverd, eene jonge, schoone Mexicaansche.

Was het don Pedro Gaspard zelf die haar verleid had ?

Of was het de gedachte van chignons te dragen « naar het laatste Parijzer model » en de begeerte naar de doos met reukwerk die haar betooverd hadden.

Tot aan de komst des keizers had hij nog geen goede zaken gemaakt.

De Fransche kappers hadden het meest te doen.

Met het keizerrijk begon echter voor hem een nieuw en luistervol tijdvak, want de keizer noch de keizerin waren gesteld op een Franschen kapper. Er was in hunne nabijheid om zoo te zeggen geen enkel exemplaar der « groote natie », zooals de Franschen zich zelven noemen.

Op een avond vroeg Keizerin Charlotte, over den rijken haartooi eener Mexicaansche senora opgetogen, naar haren kapper, en — gelukkige Pedro Gaspard — Hare Majesteit deed hem den volgenden morgen ontbieden.

Zijn fortuin was daardoor gemaakt ?

Van dit oogenblik af begon voor den kleinen eergierigen man een nieuw leven.

Weinige weken later zag hij zich werkelijk tot hofcoiffeur benoemd.

Zijn geluk kende van dan af geene grenzen meer.

Onmiddellijk daarop werd er een schild vervaardigd.

Natuurlijk was het dubbel zoo groot als noodig was.

Het werd boven zijne deur geplaatst. Binnen werd de winkel ook geheel opgeknapt : 't was al goud, zilver en koper dat er blonk. Tusschen twee spiegels werd een levensgroot portret der keizerin geplaatst!

De omgeving waartusschen de edele vorstin in diens kapperswinkel moest prijken was niet heel smaakvol.

Overal was het omlijst met reukfleschjes, welriekende olie, haarborstels, kammen, brandijzers, zeepdoozen, poederdoozen, kwastjes, sponzen en meer van dit gerief.

Buiten op het spiegelglas der vitrien stond in gouden letters te lezen : « Peluqueria Mejicana », daaronder zijn naam voluit en dan « Hoffriseur van H. M. de Keizerin Carlota ».

Buitendien heerschte er in Mexico thans een groot betrouwen in het keizerrijk.

Alles scheen samen te loopen om de goede stemming te doen toenemen.

De woorden van Maximilian : « het Keizerrijk is eene waarheid », hadden zich verwezenlijkt.

Meester Gaspard aanzag het keizerrijk als zijne zaak.

Uit het Noorden kwamen niets dan berichten van overwinningen.

De Fransche en Mexicaansche troepen joegen de republikeinen van de eene plaats naar de andere en versloegen allen met wie zij in gevecht kwamen.

Cortina, een berucht aanvoerder, was Juarez afgevallen en tot de keizerlijken overgegaan.

De bandiet Romero was gevangen genomen en op een ezel gezeten de hoofdstad Mexico binnengebracht.

Dit was een goede vangst, want Romero was een gevaarlijk tegenstander. Het was een Mesties. Zijn vader was een Europeaan en zijne moeder een Indiaansche.

Naar het schijnt vormt die mengeling van bloed mannen die voor geen enkele geweldaad achteruit treden.

Romero behoorde nooit tot het regelmatig leger en zoo hij zich generaal benoemde dan was het tegen het dekreet in van Santa-Anna dat in andere landen dan in Spaansch Amerika koddig zou klinken, en dat luidde :

« In 't vervolg zal niemand generaal kunnen zijn indien hij geen... militair is geweest».

Romero kende zeer goed het land en als *guerrillero* meende hij dat alles hem toegelaten was.

Generaal Quirago had gedaan gelijk Cortina en was tot de keizerlijken overgeloopen. Hij stond nog aan het hoofd van republikeinsche troepen toen hij zich plotseling op Negrete, een anderen republikeinschen generaal, wierp en dezen tot eene haastige vlucht noodzaakte.

Het scheelde niet veel of Juarez zelf was door Quirago van de zijnen afgesneden en gevangen genomen.

Rajas, een der bloeddorstigste schoften die ooit den naam van soldaat hebben geschandvlekt, was ook geslagen en doodgeschoten, hetgeen een algemeene vreugde in het land veroorzaakte.

Juarez moest naar het Noorden vluchten, naar Chituatina. Men verhaalde zelfs in Mexico dat hij de grenzen was overgetrokken en zich in de Vereenigde Staten bevond.

Dit stond volgens de Mexicaansche Grondwet gelijk met eene afdanking.

Terzelfdertijd waren de schepen met Belgische en Oostenrijksche hulptroepen aangeland.

En zoo ongenegen men den vreemdeling gewoonlijk is, zoo geestdriftig werden de Belgen en Oostenrijkers in Mexico ontvangen.

Onze vrienden Rooie Kobe, van Loenhout, en Jan van 't Schelleke kwamen langs de straat der *Plateros* gewandeld.

— Wel Kobe, wat dunkt u als we hier eens een stuk cosmetiek kochten ?

— Co... welke Co ?...

— Cosmetiek !

— Is dat voor op te eten ?

— Neen, om aan uw snor te vegen, zoo'n soort knevelwas.

— Maar dat ziet er hier drommels fijn uit.

— Ja, wat geeft dat ?

— Wie weet, wat vragen ze voor zoo'n brokje was... misschien wel een frank.

— Kom, onzin, dat kost hier minder dan bij ons.

— Waarom ?

— Wel, dat loopt hier uit de boomen.

— Ha, zoo !

— Maar hoe heet, pardjek, knevelwas in het Spaansch ?

— Ja, lachte Kobe, dat moet ge aan mij vragen.

— Ik zal het wel met mijne vingeren wijzen.

Onze Vlaamsche jongens zagen er bijzonder knap uit en zij hadden een krijgshaftig voorkomen.

Zij droegen blauwe wambuizen naar militaire dracht gesneden die met een lederen riem boven de heupen om het lichaam sloot, groene broeken met eene smalle, roode bies, roode mutsen en hooge rijlaarzen, en als wapen eene zware sabel ; zoodra zij in den winkel traden trokken zij de aandacht van don Pedro.

Hij vermoedde dadelijk dat hij met vreemde soldaten te doen had maar of het Belgen of Oostenrijkers waren dit kon hij niet onderscheiden.

Des te minder nog daar hij geen Duitsch uit Vlaamsch kon onderscheiden.

Heel voorkomend trad hij op hen toe.

— Caballeros, waarmede kan ik u dienen ? vroeg hij.

— Nu ja, zeide Jan terwijl hij over zijn snor streek, een stukje knevelwas voor deze— begrepen ?

Don Pedro keek hem opmerkzaam aan.

— Voor deze ! herhaalde Jan !

— *Cortar ?* vroeg hij verbaasd.

— *Cortar !* Ja, best mogelijk dat het zoo heet, wat kost daarvan een stuk ?

Don Pedro schudde met het hoofd.

— Jammer, van zulk een schoonen knevel, dacht hij. Maar misschien is het een militair bevel wie kan het weten. Maar jammer is het.

Met een vriendelijk gezicht schoof hij hem een stoel toe.

— *Siente se !* sprak hij.

— Pardjekt, zeide de soldaat lachend, wat is men hier beleefd.

Doch hij sprong bijna te gelijk met een

schreeuw van schrik weer op, toen don Pedro eene groote schaar van de tafel opnam en met de linkerhand naar den snor greep.

— Wel zeker !... wat meent ge ?

— *Cortar !...* Afsnijden ! herhaalde Pedro.

De anderen lachten.

De kleine Spanjaard begreep nu ook dat hij hem niet begrepen had.

Niet zonder moeite maakte de militair hem nu duidelijk, wat hij eigenlijk hebben wou.

Jan nam een stuk knevelwas van den marmeren schoorsteenmantel en streek er mede over zijn snor.

Gaspard riep lachend uit:

— *Ah, caramba ! Cera, cera por el mostacho.*

— Juist !

— *Bien ! bien ! aqui es !*

Dit zeggende nam hij uit eene doos een klein stukje knevelwas en gaf het aan den soldaat die vergenoegd met het hoofd schudde.

— Dat is goed !

— *Cera, senor !*

— Goed. En wat kost dat ?

Don Pedro vermoedde wat men meende.

— Wat het kost ? *Un duro, nomas.* (Een piaster, niet meer.)

— *Un duro !* hoeveel is dat ?

— *Un peso !* herhaalde don Pedro die wel bemerkte dat de andere de uitdrukking *duro* niet verstond. *Un peso, nomas.*

— Niet meer dan vijf frank ! lachte Jan die reeds een paar spaansche woorden had opgevangen.

— Wat ? vroeg Kobe.

— Weet gij wat hij mij vraagt voor dat stukje was ?

— Neen.

— Vijf frank !

— Die man is krankzinnig, zei de Rooie.

— Neen, lachte Jan, hij niet. Maar hij wil zien of ik het ben.

Hij keerde zich beleefd tot meester Gaspard :

— Nu, wel bedankt, zeide hij het stukje knevelwas weder op tafel leggend, het kost mij wat te duur.

Hij boog, nam Kobe bij den arm en voerde hem weder buiten den winkel.

— *Ponbrecitos !* zeide don Pedro.

Hij keek de twee Vlamingen medelijdend na en vervolgde :

— Die arme duivels hebben misschien geen reaal in den zak en ongetwijfeld nooit een peso in hun leven gezien. Het zijn Oostenrijkers of Belgen. In het eerste geval zijn zij landgenooten van onzen grooten keizer Maximiliaan, in het tweede geval van onze edelhartige en hemelsch schoone keizerin... Hm ! dat moet men inzien. En wie weet ? Zoo'n mannen maken misschien wel eens fortuin.

— Pablo !

Een zijner bedienden naderde.

— Wat belieft u, senor ?

— Loop die twee soldaten na, geef hun het knevelwas, het kost niets... Begrepen ?

Pablo, een Indiaansche knaap, die juist bezig was met het haar van onder de stoelen weg te vagen, stond verbaasd over de grootmoedigheid van zijn meester.

Daaraan was hij niet gewoon.

Hij gehoorzaamde echter spoedig en verraste de soldaten niet weinig.

Eerst weigerden zij het geschenk, maar Pablo die met hen geen onderhoud kon aanknoopen duwde het Jan in de handen en liep ijlings weg.

— Wat beteekent dat nu ? lachte Kobe.

— Ja, ik begrijp er niets van. Eerst vraagt men vijf frank en daarna krijgt men het voor niet. Zonderlinge zeden !

— Zouden dat de zeden van 't land zijn ? vroeg Kobe.

— Natuurlijk !... Dat ziet ge immers wel.

— Dat is nog zoo slecht niet.

— Zeker niet.

— Kijk, Jan, ik heb lust in zoo'n pijp gelijk hier in de uitstalling ligt. Laat ons binnen gaan.

— Om den drommel niet, jongen. Meerschuim en amberen mondstuk, waar haalt gij het uit ?

— Wat zou dat ?

— Ze vragen er u hier minstens vijftig frank voor.

— Laat ze er vijf honderd vragen, Jan, zei de Rooie komiek en onverschillig.

— Hebt gij het fortuin van Rothschild overgeërfd ?

— Neen.

— Kom, Koke, laat ons voortgaan.

— Neen, zeg ik... Kom mee binnen. Vermits het de zeden van het land zijn.

— Hei ! Wat zegt ge ?

— Wel ja... we komen binnen... we toonen de pijp... wij vragen wat ze kost en vinden het te veel. Wij verlaten den winkel en een Indiaansche bediende komt ons met de meerschuimen pijp achterna geloopen.

Jan barstte in lachen uit.

— Heel aardig, heel aardig, Kobe! Ik wist niet dat gij zoo aardig kondt zijn!

Maar de Rooie meende het werkelijk.

Jan had schoon tegenstribbelen.

— Ik heb dol veel lust in die pijp, zei de Vlaming. Ik moet ze hebben.

— 't Zij zoo! lachte Jan, maar 't zal u niet lukken.

— 't Zijn de zeden van 't land, antwoordde halsstarrig de Kempenaar. Ze zullen ons laten gaan maar ons dan met de pijp naloopen.

Beiden traden den winkel binnen.

Daar stond een heer als begunstiger oogenschijnlijk met den fabrikant van pijpen en sigaren in gesprek.

Hij zocht zijne gading tusschen eenige kistjes sigaren.

— Allee! sprak Kobe en duwde Jan met den elleboog. Doe het woord.

— Neen, schudde de Antwerpenaar met het hoofd. Gij hebt mij hier binnen getruggeld, gij moet mij er uittrekken.

— Pardjek! zei de Kempenaar bedremmeld, dat vind ik gemeen... ik ken geen Spaansch.

— Ik ook niet, lachte Jan.

De winkelier kwam tot hen en vroeg in het Spaansch wat ze verlangden.

Kobe greep den man bij den arm en toonde met den vinger de pijp in de uitstalling.

— Die pijp, mijnheer! zei hij in 't Vlaamsch.

De heer die daareven met den winkelier stond te spreken keerde zich verwonderd om.

— Hoeveel? vroeg Kobe in 't Vlaamsch.

— Twaalf pesos, caballeros.

— Hoeveel is dat? vroeg de Rooie aan Jan.

— Dat moet zoo iets van zestig franken wezen, voor zooveel ik er kan van verstaan, antwoordde deze.

— Zestig franken!... Hm!... Ik vrees dat ze hier de zeden van 't land niet zullen volgen en er mij niet zullen mee achterna komen geloopen. Zestig franken!... herhaalde hij. *No mas?*

De vreemde heer bedwong een glimlach.

— *No mas, caballero!* zei nu ook de winkelier.

— *No piasters,* lachte de Rooie. *No duimkruid!* en hij wreef heel beteekenisvol den duim over den wijsvinger terwijl hij het hoofd schudde. *No piasters!*... Het spijt mij anders genoeg want ik heb nooit zoo'n schoon pijp gezien en 'k wou ze wel graag hebben.

De vreemde heer had aandachtig geluisterd en de twee zonderlinge klanten in het oog gehouden.

Kobe en Jan verlieten den winkel.

Zij hadden nog geen tiental stappen gedaan in de straat of er klonken voetstappen achter hen van iemand die liep.

— Daar zijn ze er mede, sprak de Rooie overtuigd.

— Ja, lachte de Antwerpenaar, dat ziet ge van hier.

Er klonk werkelijk eene stem:

— Caballeros! Caballeros!

Zij wendden zich om en...

O verbazing! O wonder!... daar stond een bediende met de pijp van zestig franken.

De Rooie nam ze aan of het zoo moest zijn maar hij vroeg toch nog eens:

— Hoeveel is het?

— Niets, caballero, niets!

Op dit oogenblik trad de heer voorbij, dien ze in den winkel gezien hadden.

Hij lachte vriendelijk maar zei niets.

Jan vermoedde iets.

— Wie is die heer? vroeg hij aan den bediende en drukte zich verstaanbaar door hem bij middel van den vinger aan te wijzen.

— Een schilder!... Francisco Evraert!

— Een Vlaming? vroeg Jan.

— Ja, knikte de andere.

Jan begreep hoe het toeval dier ontmoeting aan Kobe zijn pijp had geschonken.

Eilaas! dit gebeurde in den loop van den dag vóór het drama in het prieel.

's Avonds zou de goedhartige en milde jongen, die een landgenoot had willen blijde maken, bijna vallen onder het sluipmoordenaarsstaal van Carrillo.

* * *

Keeren wij terug bij meester Gaspard een paar dagen later.

Het voorval met de twee Vlamingen was te onbeduidend om er zich in den scheerwinkel mede bezig te houden.

Eene gebeurtenis van veel grooter gewicht of ten minste veel belangrijker hield iedereen bezig.

De laatst aangekomene diligencie was namelijk tusschen Puebla en Mexico weder tweemaal uitgeplunderd en de roovers hadden hun onbeschaamde stoutheid tot het uiterste gedreven.

Een der klanten die zich in don Pedro's winkel het haar liet knippen luisterde met de grootste verbazing wat deze hem daarvan wist te verhalen want heden morgen was er in de

geheele stad bijna over niets anders gesproken.

Een mesties, in een gescheurde zerape gewikkeld en een vuilen stroohoed op het hoofd, met wijde van onder opgestroopte zijden broek aan de zwarte beenen, trad binnen op dit oogenblik met een houding alsof hij hier thuis behoorde.

Hij zette zich op een der ledigstaande stoelen neder.

— Caramba, senor, wat is er van uwen dienst? vroeg meester Gaspard.

Deze scheen met dit bezoek niet zeer ingenomen.

Zulke klanten konden tot geen aanbeveling voor zijn puiken winkel verstrekken.

Andere begunstigers zouden om dergelijke gasten zijn huis vermijden en die kerels hebben daarenboven geen geld in den zak.

— Scheren! antwoordde de mesties lakoniek.

Hij ontblootte den hals en stopte een gedeelte van zijn vuilen hemdskraag onder zijne andere kleederen weg.

— Een beetje vlug, want ik heb geen tijd.

De bediende die zich gewoonlijk met het scheren der klanten bezig hield heette Julio.

Julio zag zijn meester don Pedro vragend aan en deze haalde in vertwijfeling de schouders op.

Den mesties was dit gebarenspel echter niet ontgaan. Of hij den zin begreep stak hij de hand in den zak, haalde een goudstuk te voorschijn en wierp het op de tafel met dit ééne woord:

— Wisselen.

Tegelijkertijd stond hij op, deed een paar schreden door den winkel en legde een half dozijn pommade-doosjes, flacons, borstels en kammen ter zijde.

— En moeten wij dat er afhouden? vroeg Julio verwonderd.

De man zag er waarlijk niet naar uit om dergelijke inkoopen te doen.

De mesties knikte met zijn hoofd.

— Afhouden! zei hij.

Hij vroeg niet eens naar den prijs maar zette zich weder neder waarop hij zonder verdere plichtplegingen door Julio geschoren werd.

Don Pedro vatte ondertusschen het gesprek over den geplunderden postwagen weder op en bekommerde zich niet verder om den mesties.

Het keizerrijk had ook inderdaad alle soort van volk naar de hoofdstad gelokt, die echter dikwijls een hoogen rang bekleedden.

Het was niet zeldzaam personen te ontmoeten, die men voor gewone *peons* of dienaars, ja, soms voor *leperos* aanzag en die later plotseling in de gedaante van generaal of overste verschenen.

Wie wist het tot welke Juaristische dievenbende deze senor misschien behoorde?

Het was dus in ieder geval raadzaam zulke lieden, zooniet voorkomend, dan ten minste voorzichtig te behandelen.

Terwijl de mesties geschoren werd, traden eenige andere caballeros den winkel van meester Gaspard binnen. Zij mengden zich spoedig in het gesprek over de plundering der diligencie.

De passagiers waren eerst door één enkelen ruiter aangehouden, die hun slechts tweehonderd *duros* afnam en er uitzag als een voornaam heer.

Doch toen zij later voor de tweede maal werden aangehouden door een bende, en deze vernam dat men hun reeds was voor geweest, plunderden zij, daarover geërgerd, de arme reizigers zoodanig dat hun nauwelijks het noodigste hunne kleeding overbleef.

En den verhaler was er zelfs bij tegenwoordig geweest en beschreef de aanranding op het levendigst.

Hij beweerde dat de roovers uit een goed gewapenden en bereden troep van minstens dertig man bestonden.

De Mesties hoorde met een half spotachtigen lach om de lippen ook dit verslag aan.

Hij zei echter geen enkel woord.

Hij liet zich op zijn geld teruggeven, pakte de gekochte voorwerpen in het voorste gedeelte zijner zerape en verliet met een zeer deftig gezicht den winkel zeggende:

— *Caballeros, adios!*

De Mexicanen hadden hem ternauwernood opgemerkt, want wat bekommerde hun den knaap.

Een echter die ook in den postwagen was beroofd geworden riep zoodra de deur weder dicht was:

— *Caracho,* wie was dat?

— Waarom? vroeg iemand.

— Die zerape ken ik... Ik wil wat zijn als ik niet juist dezelfde roode en gele strepen op de schouders van denzelfden schoft heb gezien die ons gister tot op het hemd uitplunderde.

— Zoo?

— Ja, maar hij droeg toen een baard!

— *Santissima!* riep Don Pedro uit. Hij heeft zich juist hier laten scheren en met een goudstuk betaald. Als gij hem laat aanhouden, dan vindt gij den buit nog bij hem.

— Wat ik zou vinden zou een mes tusschen de ribben zijn, *amigo!* antwoordde de dappere Mexicaner. Ik zal er mij wel voor wachten. Maar dat het een van die schurken was is boven allen twijfel. En hoe brutaal hier openlijk in den winkel te komen?

— Het wordt plezierig in Mexico, zeide een ander, de wegen zijn tegenwoordig zóó onveilig dat men zonder een paar revolvers in den gordel niet eens naar Tacubaja kan rijden. Zoo moet men pas den kastelein van Chapullepec zijn horloge hebben afgenomen in den slottuin onder de cederen... terwijl de keizer in het slot aan tafel zat.

— En hoeveel tafelzilver hebben zij reeds van den keizer gestolen? vroeg een ander lachende. Als dat zóó voort gaat zal hij spoedig nieuw moeten koopen.

— Maar, zeide de eerste, dat zijn geen Mexicanen geweest.

— Wie zou het anders wezen? De Franschen?

— Neen.

— De Belgen?

— Neen.

— De Oostenrijkers?

— Neen.

— *Por todos santos!* Wie dan?

— Mestiezen en Mulaten, caramba.

— Zijn dat geen Mexicanen?

— *Gentes sin razon,* zei de andere bedaard.

— In alle geval 't moet een lief huishouden worden voor den keizer, voor den broeder van een der machtigste vorsten uit Europa.

— Het zal nog plezieriger worden als de eerste ratten het schip verlaten want lang kon die geschiedenis toch niet duren. Tooneelspel! anders niet. Ik zou voor den duivel ook wel eens willen weten waarom keizer Maximiliaan zooveel belang in ons stelt; dat hij zoo belangloos een geheel leger betaalt alleen om allen gelukkig te maken. Maar als hij gelooft dat hij daardoor ons land krijgt dan verkeert hij in eene dwaling.

De beide Mexicanen waren thans geholpen.

Zij verlieten het lokaal.

— Of dat gespuis ooit tevreden zal zijn! sprak don Pedro na hun vertrek.

— Ja, antwoordde Julio, wat wilt ge er aan doen?

— Honderd revolutiën hebben zij achter elkander ondervonden en nu zij den hemel op de knieën moeten danken dat zij eindelijk een goede regeering en een edelen keizer gekregen hebben; een degelijken vorst maar niet zulk een Indianen jong met bruin gezicht en paardenhaar, nu verblijden zij zich weder bij voorbaat in het vooruitzicht dat alles het onderst te boven zal gaan en er een einde zal komen aan den lieven vrede die er nu heerscht. Lang kan die geschiedenis toch niet duren!... Zoo, zoo, caballeros? voegde hij erbij met een zegepralenden blik over kammen en pommadepotten naar het portret der keizerin. Nu! Dat willen wij eens zien, want als zich alle goede patriotten, om hun keizer scharen dan geloof ik, jagen wij dat gespuis wel uit elkander. Wel, Julio, wat gelooft gij er van?... Als wij de sabel nog moeten aangespen, en het geweer schouderen laten wij onzen keizer immers niet in den steek.

Julio was geen held en de Staatszaken konden hem weinig schelen.

Hij zou zich dus niet verbinden door een belofte en niet zwaartellend van gemoed zijnde antwoordde hij al lachend :

— Caramba, meester Gaspard, ik zal ze allemaal een aderlating geven!... Maar *a propos* van de zeep eens gesproken als wij die levering Cuernacava en Queretario moeten doen dan houden wij bitter weinig voor ons zelven over.

— Is het zoo schraal met de zeep?

— Zeer schraal, meester, zeer schraal.

— En de welriekende oliën?

— Evenzeer. Wij hebben niets meer dan hetgene er voor het venster en in de kastjes staat.

— En het overige?

— Er ontbreken een menigte artikels, want, meester, sedert gij hofcoiffeur zijt geworden verkoopen wij van alles overvloedig.

Don Pedro liep den kleinen winkel een paar malen op en neer, wreef zich van innige tevredenheid de handen en de gevreesde omwentelingen waren geheel vergeten.

Eindelijk bleef hij voor Julio staan, zag hem lachend aan en zeide fier :

— *Hombre!* (man!) Weet ge wat?

— Neen, meester.

— Weet ge niet dat de keizerin mij heeft opgedragen de rozenzeep die zij te Brussel heeft gekocht, voor Hare Majesteit vandaar te doen komen?

— Wel zeker! Maar dat helpt ons niet.

— Zeven kisten zijn daar reeds besteld, sprak Don Pedro met een vergenoegd gelaat hem de hand op den schouder leggend. Zeven kisten, zeg ik.

— Met rozenzeep? riep Julio verbaasd.

— Schaapskop, zeide don Pedro, met zeepen, pommade, kammen, borstels en alles wat wij noodig hebben.

— Voor de keizerin? hernam Julio verwonderd.

— Nu, ja, dat wil zeggen aan het adres der keizerin maar eigenlijk voor mij, *hombre!*... En alles is vrij van invoer natuurlijk!.. Ik behoef niet eens de vracht op de stoomboot te betalen... Alles op kosten van den Staat!

— *Caracho!* riep Julio verrast. Maar gaat dit alles goed?

— Dat zult ge zien, amigo, want alles gaat goed wat men goed aanvat.

— En gij behoeft geen inkomrechten te betalen?

— Geen enkele *claco!*

— En ook geen vracht tot hier in Mexico?

— Niets! niets!... Alles voor keizerlijke rekening.

— Zoo, dat moet wat kosten?

— Ja, maar aan mij niet! En op een paar honderd *duros* zal het er toch niet aankomen! zeide don Pedro. Trouwens, de keizerlijke gouden stralen moeten alom kunnen schitteren.

— En ook in de zakken, zeide Julio droogweg.

Op dit oogenblik ging de deur open en twee mannen traden binnen.

— Goeden dag, senores! Goeden dag, generaal! zei de barbier diep buigend.

Met een binnensmonds gemompel beantwoordden de begunstigers den groet, zetten zich neder en terwijl de twee barbiers zich aan den opschik hunner haren en snorren wijdden, vervolgden de senores hun gesprek.

— Er is goed nieuws van Oacaja, zei degene die de kenteekens droeg van een hooger fransch officier.

— Zoo, generaal?

— Ja, uitstekend. Het schijnt dat Bazaine de stad reeds meester is op een paar vestingen na.

— Zooveel te beter.

— Ja, zooveel te beter want het ware goed dat er meer Oostenrijkers, Belgen en Franschen rond den troon geschaard stonden want Mexicanen...

— Gij hebt geen grooten dunk van mijne landgenooten, generaal, zeide de oude heer lachende.

De generaal schudde het hoofd.

— Na alles wat ik hier van hen gezien heb, kan dat niet anders.

— Waarom niet?

— Het karakter van uw volk is niet alleen wispelturig maar tegelijk zorgeloos en zeer ikzuchtig.

— Oh! oh!

— Er zijn uitzonderingen, voegde de andere er bij toen hij zag dat de oude heer, met name Velasquez, een bedenking hiertegen ging inbrengen.

— Gij zijt wel goed! lachte de andere.

— Eervolle uitzonderingen, dat wil ik u gaarne toegeven en wel onder alle partijen, maar het zijn slechts uitzonderingen en daardoor wordt de regel bevestigd.

— En waartoe dient deze inleiding, waarde graaf? vroeg Velasquez.

— Om u te zeggen hoe de stand van zaken is.

— De stand van zaken?

— Ja.

— En die is?

— Wel we leven op een vulkaan. De partijen in de hoofdstad zijn slechts schijnbaar vereenigd, maar het is een wapenstilstand en die kan iederen dag, ja, ieder uur verbroken worden.

— En de keizer, generaal?

— Dat de keizer het goed meent met het land, daarover is eenieder het eens.

— Bravo! Dat is gesproken! riep meester Gaspard uit die zich niet inhouden kon.

De veldheer liet welwillend die oneerbiedige onderbreking en ongevraagde tusschenkomst voorbijgaan.

— De keizer, senor Velasquez, heeft één zwak, één ongelijk.

— En dat is?

— Hij is te goed, mijn waarde vriend. Hij doet alsof hij in Europa ware en er een beschaafd volk regeerde. Hij meent dat het voldoende is wetten voor te schrijven — goede wetten, ik beken het — om ze doen na te leven. Maar we zijn hier in een land van halve wilden. Mexico gelijkt aan een bandietenhol. De menschen verdwijnen er en worden vermoord of doodelijk getroffen zonder dat er een haan over kraait. Hoe is bijvoorbeeld mogelijk, Velasquez, dat eene krocht als het *Puerto del Infierno* van Madre Pico blijve bestaan. Hoe is het in Gods naam mogelijk! Ik

sprak daareven van verdwijningen, Velasquez. Heden had ik een onderhoud met generaal Marquez en weet gij wat hij mij vertelde ?

— Ik luister !

— Hij gelast een zijner beste officieren met een hoogst belangrijke boodschap, de officier verdwijnt... en 's anderendaags voelt men aan zekere voorvallen dat de vijand in 't bezit is der kostelijke papieren.

— Verraad ! murmelde Velasquez.

— Neen, vriend. Ik zal u den naam noemen van den officier en gij zult zien dat hij boven alle verdenking staat.

— Ken ik hem ?

— Het is graaf Hernando de Alcantara.

Verbaasd riep de grijsaard uit :

— Zeker ! zeker ! ik ken hem ! Er bestaat geen loyaler, trouwer officier op de gansche wereld. Wat is er van hem geworden ?

— Niemand weet het ! Geheimzinnig verdwenen, murmelde de generaal in gedachten. Het laatst dat hij gezien werd was te paard op wandelrid tegen den ondergang der zon.

— Het is verschrikkelijk !

— Kent gij Don Diego, Velasquez ?

— Wie zou den luimigen, vroolijken, kampzuchtigen Don Diego niet kennen !

— Welnu... verdwenen !...

— Twee warme voorstaanders van het keizerrijk !

— Nog meer... Kent ge ook den Vlaamschen schilder Francisco Evraert ?

— Ja, ik ken dien grooten kunstenaar.

— Hij werd doodelijk gewond... Er wordt echter verteld dat de politiek niets te zien heeft in deze zaak en hij in een liefdesgeschiedenis verwikkeld geraakte. Maar het ergste van al: uit onze geheime raden, tusschen veldheeren van 't leger, blijft zelfs niets geheim en wat er van Mercedès wordt verteld grenst aan het onwaarschijnlijke. Ja, 't is hier een bandietenhol en Maximiliaan verricht onnuttig werk met zijne wetten.

De ouderling schudde het hoofd.

— Ik ben van een andere meening, generaal. Is het geen verdienstelijk werk verstandige en vrijzinnige wetten te ontwerpen, waarop men later kan voortbouwen ?

— Maar, beste vriend, riep de veldheer, wanneer mijn huis in brand staat, dan denk ik er niet aan mijne kamers met tapijten te beleggen maar tracht eerst den brand te blusschen of mijne nieuwe tapijten gaan met de ouden en met het geheele huis verloren. Het brandt hier nog door geheel het land, en dit paar provinciën, die wij voor den keizer hebben veroverd en die wij voor hem trachten te bewaren, belegt hij nog niet met tapijten, neen, hij ontwerpt teekeningen ter vervaardiging van die tapijten, en doet juist zoo, alsof hij op al die lieden en beambten, die hem wel is waar met de heiligste eeden trouw hebben gezworen, zich ook vast kan verlaten.

— Daar is wel iets van.

— Nauwelijks keeren wij de eene of andere plaats den rug toe of de duivel is weder los. Pronunciamentos volgen. De Mexicaansche generaals — en de hemel weet welke schelmen dien titel voeren — die pas met pak en zak tot ons zijn overgegaan en in *onzen* naam *hunne* landgenooten hebben geplunderd, draaien zich op de hielen om en strijden weder tegen ons... om ook in naam van Juarez te kunnen plunderen.

De generaal lachte eens bitter en vervolgde:

— De besturen weten dikwijls zelf niet aan wien zij het laatst den eed van trouw hebben gezworen.

Velasquez haalde de schouders op :

— Dat zijn rampzalige gevolgen van de talrijke omwentelingen die wij in de laatste jaren hebben beleefd, zeide hij. Wie kan het veranderen ?

Beide senores zwegen.

Hun opschik was reeds voltooid doch bij het rooken eener sigaret bleven zij in den kapperswinkel hunne gedachten wisselen over den politieken toestand.

De Fransche generaal schudde somber het hoofd.

— Uw volk, het Mexicaansche volk gewoon aan een vreedzaam leven ? Vóór dit geschiedt vrees ik dat er geen keizer Maximiliaan op gronden te vinden is. En de keizer schijnt daarenboven geen betrouwen te stellen noch in Bazaine noch in Napoleon III.

— En gelooft gij, generaal, op uw woord van eer en als een man dien ik om zijn waarheidsliefde achting toedraag, oprecht, dat keizer Napoleon het *volmaakt eerlijk* met Maximiliaan meent.

De Fransche officier keek eenigszins bedremmeld op.

Die vraag bracht hem in het nauw.

— Hoe meent gij dat ? vroeg hij den ouden heer verrast aanziende.

— Ik bedoel eenvoudig zoo, hernam Velasquez bedaard, of gij gelooft dat de hulp van uwen keizer geschiedt ter wille van onzen keizer of ter wille van zijn eigen belangen, want

in het laatste geval zal Maximiliaan nog in den steek gelaten worden, zoodra die aanleiding niet meer bestaat, die uw keizer drong den onze den troon aan te bieden.

De generaal zweeg en wendde het hoofd half ter zijde.

— Gij zult mij gelooven als ik u zeg, antwoordde hij eindelijk, dat ik de politiek van ons hof als eenvoudig soldaat die slechts gewoon is te gehoorzamen waar hem bevolen wordt, niet kan doorgronden. Maar tot hiertoe zie ik geen reden om te vermoeden dat het mijn keizer niet volkomen ernst is met alles wat hij heeft gedaan. Er is te veel fransch bloed vergoten, te veel geld in de onderneming gestoken om eenigen twijfel daarin te stellen. Onze eer is er aan verbonden.

— Er is hier iets anders dan de Fransche eer in 't spel, antwoordde Velasquez. Onze keizer...

— Juist, uw keizer moet ons daarin ondersteunen. Hij moet krachtdadig optreden. Hij heeft nu Belgen en Oostenrijkers bij zich die ik als flinke soldaten ken en hij zou niet willen altijd hier het Fransche leger te herbergen.

— Is Maximiliaan dan volgens u geen goed, edelmoedig, ja, een groot vorst !

— Zeker goed en edelmoedig is hij... hij is het te veel. Hij mag niet blijven regeeren van uit zijn schrijfkabinet.

— Hoe moet hij het dan doen ?

— Met den degen in de vuist en hoe eer hij daarmede begint des te beter. Wat helpen wetten in oorlogstijd ? Wat baten schoone plannen en goede inzichten in omwentelingsperiode ? De vijandelijke troepen spotten er mede, maken er zich mede vroolijk. Op het slagveld alleen kan hij zijne kroon veroveren en handhaven.

Velasquez blikte droevig voor zich.

— Indien gij gelijk hebt, generaal, murmelde hij, dan is die kroon reeds van nu af verloren !

— Gij drukt mijne gedachte uit.

— Maximiliaan is niet uit zijn vorstelijk paleis van Europa over den Oceaan gekomen om bloed te vergieten, maar om integendeel vrede in zijn nieuw vaderland te doen heerschen.

De Mexikaan Velasquez wendde zich naar het groote portret der keizerin dat in den kapperswinkel hing en wees er met den vinger naar toe.

— En die edele vrouw, vervolgde hij, onze keizerin Charlotte die zal meer voor het vestigen van den troon doen dan talrijke en sterke legers. Haar goedheid werpt een stralenkrans op de vorstelijke kroon en zelfs de Mexicanen — die gij zoo streng beoordeelt en misschien te recht — voelen zich getroffen door hare zielegaven. Gister nog, generaal, zag ik haar door de straten van Mexico rijden... welnu ik, die reeds zooveel regeerders in vollen bijval heb zien voorbijtrekken, die de ovaties bijwoonde welke eens Santa-Anna en Miramon als presidenten ten deel vielen, ik verklaar u openhartig dat ik nooit het hart van het volk zoo warm heb voelen slaan als bij haren doortocht, dat ik nooit eene geestdrift zag zonder een schaduw van terughouding als die welke de Belgische vorstin ten deel viel. Zij zal den troon redden !

Meester Gaspard, die op eerbiedigen afstand het gesprek had afgeluisterd, kon nogmaals de geestdrift niet bedwingen die in hem opwelde.

— Ja, ja, senores, juichte hij, onze edelhartige keizerin zal den troon redden en wij allen zullen ons in de moeilijke uren rond haar scharen.

De generaal en Velasquez bezagen den man met welwillendheid.

— 't Is goed, man, zei deze laatste, wij zijn overtuigd dat gij het niet bij woorden zult laten als het nood doet.

— Dat zal ik bewijzen.

— Wie weet, zei de generaal, of we niet spoedig uw arm zullen van noode hebben.

Meester Gaspard schudde ongeloovig het hoofd.

— Dat geloof ik niet, zei hij. Niet zoo spoedig zal ik zulks moeten doen !

— God gave het !

Beiden verlieten den winkel en gingen langs *Calle de las Plateros* naar de Plaza.

HOOFDSTUK X

HET BELEG VAN CAJACA

Oajaca is een groote stad in de vallei van *Rio-Atoyac* gelegen, dicht bij de plaats waar deze stroom een andere rivier in haren boezem opneemt alvorens zich in den Stillen Oceaan te werpen.

Daar ligt de bergketen der Cordilleras en

ontvangt er den naam van *Cerros de la Soledad*.

Een sterke vesting is op den bergring gelegen op het punt waar de twee stroomen samenvloeien. De vijand was zeker van meening geweest dat dit punt geen groot belang had voor de verdediging van Oajaca want Bazaine ontmoette er niet den minsten weerstand.

De bergketen integendeel werd duchtig tegen elken aanval ingericht en was bezet met vier wallen die van krijgskunde getuigden.

Grachten, vier en vijf meter diep, waren er rond gegraven. Oajaca had als opperhoofd der belegerden generaal Porfeiro Diaz die rond de stad forten en wallen had doen werpen. Vier kerken of kloosters waren als vestingen ingericht en vormden de hoeken van zijn strategisch stelsel. De sterkste was *San-Domingo* ten Noorden, ten Oosten *La Merced* en vervolgens *San Francisco* en *la Soledad*.

Porfeiro Diaz had ook zijn voorzorgen genomen om in de straten zelve weerstand te kunnen bieden. Alles deed voorzien dat de strijd heftig zou wezen en men vreesde terecht een bloedvergieten gelijk dit bij het beleg van Saragosta en Puebla.

Den 24 Januari werd het beleg ondernomen en het waren bijzonder de kanonnen die Bazaine in werking stelde.

De stad was omsingeld! Ontsnappen onmogelijk! En weldra zagen de Juaristen dat zij slechts vruchteloos hun bloed zouden vergieten en Porfeiro Diaz — men moet hem die eer toekennen — was een flink en moedig soldaat en wat nog iets meer dan zeldzamer was in het leger der republikeinen : het was een edel soldaat die noch tot plunderingen noch tot bandieterij zijn toevlucht nam. Wanneer hij bemerkte dat hij zwichten moest voor de overmacht van den maarschalk Bazaine riep hij zijne troepen bijeen en legde den hachelijken toestand uit. Officieren en soldaten besloten eene eervolle overgaaf aan den vijand voor te stellen.

Porfeiro Diaz begaf zich de eerste naar het Fransche kamp en gaf zijn degen over.

Bazaine, die het karakter van zijn rechtschapen vijand waardeerde, ontving hem met de plichtplegingen die een generaal toekomen.

Hij stelde hem de vrijheid voor op eene voorwaarde: namelijk dat Porfeiro Diaz zijn eerewoord zou verpanden geen deel meer te nemen aan den strijd. Weigerde hij, dan, zeide Bazaine, zag hij zich verplicht hem als gevangene in eene vesting op te sluiten.

Porfeiro Diaz weigerde.

— Indien ik ontsnappen kan, sprak hij, zal ik de wapens terug opnemen. Ik heb trouw gezworen aan de Republiek ik wil mijn woord niet verbreken.

Porfeiro Diaz werd dus in verzekering gebracht maar Maximiliaan gaf bevel hem met de grootste achting te behandelen en hem onder alle oogpunten te ontzien.

HOOFDSTUK XI

DE RING

Bij senor Velasquez — dien wij in den winkel van meester Gaspard ontmoet hebben — was er heden een groote *tertulia*.

Een tertulia is eigenlijk een avondfeest of *soirée*.

Het werd gegeven ter gelegenheid van den verjaardag zijner vrouw en de senoras verschenen er allen in een rijk balkostuum want de heer Velasquez had het Fransche militair muziekkorps ontboden en er zou gedanst worden.

De uitnoodigingen waren gedaan tegen acht uur.

Van dezen tijd af kwamen de gasten binnen onder dewelke verscheidene Belgische, Fransche en Oostenrijksche officieren.

Een bal zonder uniformen was in Mexico niet denkbaar.

De senoras hielden ervan.

Bovendien toonden de vreemde officieren zich geschikt voor het gezelschap en aangenaam in den omgang en Velasquez mocht eenige hunner zeer gaarne lijden, die meermalen bij hem aan huis kwamen.

Er was heden nog eene andere aanleiding voor de feestelijkheid : er was namelijk een nichtje van Velasquez, de eenige dochter zijner zuster wier ouders in Mazalan woonden, die bij hem eenige maanden kwam doorbrengen.

Natuurlijk trachtte men bij Velasquez, die zelf geene dochters had, haar het verblijf in

de hoofdstad zoo aangenaam mogelijk te maken.

Ricarda San-Blas was een wonderschoon meisje een echt Mexicaansch Creoolsche schoonheid.

Slank en weelderig gebouwd en toch niet zeer groot met ravenzwart gelokt haar, donkere vurige oogen en een lichtbruine tint van de zon en buitengewoon fijn gevormde handjes en voeten.

Daarbij had zij een groote levendigheid in hare beweging, zooals men dat veeltijds vindt in het zuidelijke klimaat, zonder echter onrustig of rusteloos te zijn.

Als zij lachte, wat zij dikwijls en gaarne deed, vertoonden zich in haar lichtroziggetinte wangen een paar allerliefste kuiltjes.

Zij deden hare schalksheid aanminnig uitkomen.

Ricarda was ook spoedig de lieveling van allen en de jonge officieren fladderden om haar heen als de vlinders om de kaars zonder dat zich echter een hunner kon beroemen boven de anderen begunstigd te worden.

Zoo was het geweest toen zij van Vera-Cruz komende eene week in Mexico had doorgebracht.

Zoo was het thans nu zij weder van haar uitstapje naar Cuernovaca was teruggekeerd.

Zij scheen opnieuw de ziel van het gezelschap te zijn zonder echter de geringste koketterie te laten blijken.

Ieder beweging van haar was natuurlijk, bijna kinderlijk.

Toch schitterde er dikwijls een flikkering in die goedhartige oogen waardoor een gevoel werd verraden dat misschien nog sluimerde.

Was dat hartstocht of trotsch?

Wie kon het zeggen?

Het werd reeds drukker in de zalen; een bont gewoel vertoonde zich daar, misschien bonter dan ergens het geval in die dagen zou geweest zijn.

Alle natiën schenen vertegenwoordigd en het wemelde van rijkgestikte uniformen en eerekruisen maar ook van zwarte rokken en van de nieuwste damestoiletten die hier in de mode kwamen zoodra de vlugge stoomboot de laatste prenten uit Parijs overbracht.

Of de Mexicaansche daarbij wonnen valt sterkt te betwijfelen.

Omstreeks dezen tijd was juist de *chignon* uitgevonden. Die afzichtelijke en onnatuurlijke mode misvormde de allerliefste kopjes door den grooten bundel vreemde haren.

Allen echter droegen hem niet.

Ricarda b.v. pronkte met haar natuurlijke lokken en maakte daardoor een groote en gunstige tegenstelling.

De klok had negen geslagen.

In de feestzaal was de dans reeds begonnen.

De menigte, die tot nu toe aan de voordeur had gestaan om de gasten te zien binnenkomen was reeds heengegaan.

Er bevond zich niemand meer aan de voordeur dan eene vrouwelijke gestalte, zoo diep in haar sluier gewikkeld dat de schitterende oogen nauwelijks zichtbaar waren.

De *mayor domo* was reeds een enkele maal buiten gekomen en had haar gevraagd wat zij daar te doen had. Zonder hem eenig antwoord te geven hield zij hem de reepen papier voor, in Mexico welbekend, die kleine loten die voor weinig geld verkocht worden.

Brommend en schimpend verwijderde zich de man.

Hij had het gaarne belet dat zulk gepeupel zich aan den drempel zijns meesters woning waagde. Verbieden kon hij het nochtans niet want de handel van deze loten op de straat was vrij.

Men moest ze dus dulden.

Het liep naar tienen.

In de laatste half uur waren er bijna geen gasten binnengetreden.

Hij kon dus niet meer komen!

Al haar geduldig wachten was dus te vergeefs geweest.

En toch — zij had het immers aan Geronimo beloofd en het was immers in het belang van de keizerin Charlotte die zich zoo milddadig en vriendelijk toonde jegens de armen en daarom door de lagere volksklassen als 't ware werd aanbeden.

Op dit oogenblik kwam er nog een heer alleen aanstappen.

Hij droeg een korten donkeren mantel dien hij bij wijze van een zerape over den schouder had geslagen.

Vóór het huis bleef hij een oogenblik staan en keek bij het licht van twee helder schijnende lantaarns op zijn horloge.

De vrouwelijke gestalte aan den drempel der deur scheen hij niet opgemerkt te hebben.

— Caramba! mompelde hij, het is laat geworden! en hij verborg wederom zijn horloge toen de vrouw den arm naar hem uitstrekte zonder den sluier te laten vallen.

Zij had hem herkend.

Hij behoefde niet te weten wie hem dit briefje op deze plaats en dit uur overhandigde.

— Senor!

Mauricio — zoo heette de man — hief het hoofd op en zag thans het meisje dat hem met dezelfde hand waarin zij de loterijbriefjes vasthield het biljet overgaf.

— Niet noodig! murmelde hij kortweg want hij zag slechs de loten die zij in de hand had.

— Senor!

— Ik speel niet in de loterij.

Tegelijk wilde hij voorbijgaan en had den drempel reeds betreden.

— Een brief, Don Mauricio! riep het meisje bang dat hij haar zou ontgaan.

— *Santissima!* zeide Mauricio!

Op het noemen van zijn naam had hij zich met dien uitroep omgekeerd.

— Kent gij mij? Wie zijt gij?

— *Que importe!* zeide het meisje beschroomd.

Maar de uitgestrekte vingers hielden den brief duidelijk voor.

— Voor mij? vroeg hij verbaasd.

Zij knikte.

Hij nam het briefje aan.

— Van wie?

— Het is een zaak van gewicht.

— Ha!

— Lees hem.

Het jonge meisje trad snel terug in de schaduw der straat om weldra in de duisternis te verdwijnen.

Mauricio hield een oogenblik het briefje besluiteloos in zijne handen.

Van wie kon het zijn?

Hier was het geen geschikte plaats om het te lezen.

Boven was misschien beter gelegenheid daartoe en toch was hij ongeduldig.

Hij eindigde met het briefje te bergen en trad in huis, stampte het stof van zijn laarzen en steeg vervolgens de trap op naar de verlichte zalen.

Zoodra hij boven kwam ontmoette hem een vriend dien hij met den naam van Silvester begroette.

Met koortsachtig gloeiende wangen trad deze op hem toe.

Hij greep Mauricio bij den arm.

Blijkbaar had hij iets te veel gedronken en bevond zich in een opgewonden stemming.

Mauricio nam zijn arm en hem een weinig ter zijde voerende, fluisterde hij hem in het oor:

— Wel, *amigo*, gij hebt de flesch een weinig te vroeg toegesproken.

— Ne...en!

— Neem u toch in acht! Gij begaat anders nog domme streken.

— Wat zou ik!

— En wat zullen de vreemdelingen daarvan denken?

— De vreemdelingen, Mauricio, zeide Silvester en zijn oogen schitterden onheilspellend. De vreemdelingen? *Caracho, hombre!* de vreemdelingen.

Hij knarste de tanden en balde de vuisten.

— Silvester! Silvester! smeekte Mauricio. Hoe ziet gij er uit?... Kom, ga, naar huis en leg u te bed! Gij deugt hier in het gezelschap niet en kunt zelf slechts in ongelegenheid geraken.

— Gelooft gij dat ik dronken ben? zeide Silvester somber.

— Ja.

— Ik heb slechts eenige glazen wijn gebruikt, meer niet.

— Maar gij gloeit, gij zijt opgewonden.

— Wat zou dat!

— Uw gelaat is vuurrood, uwe oogen draaien... Ga heen, Silvester, wat gij ook hebbet, gij past niet in 't gezelschap van vroolijke menschen.

— Gij hebt gelijk, Mauricio, antwoordde de jongeling... Ja, ik wil heengaan, maar, bij den duivel! zij zullen mij terugwenschen als ik weg ben.

— Hoedat?

— Ik zal ze daarbuiten de hel warm maken, daarvan kunt gij u verzekerd houden.

— Wat wilt gij beginnen? fluisterde zijn vriend opmerkzaam wordende.

— Kom mede, sprak Silvester zacht. Moeten wij het geduldig aanzien dat deze overmoedige Franschen den baas spelen in dat land?... Strijd zoolang als 't mogelijk is en morgen daarmede begonnen... Kom mede...

— En waarheen wilt gij gaan?

— Naar de *Independencia*... of naar *Madre Pico.*

— Zijt gij waanzinnig, riep Mauricio verrast. Naar *Madre Pico?*